

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022, în cauza penală în privința lui,

Borisov Alexandr

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 19.09.2017 – 09.07.2019;

Instanța de apel: 17.09.2019 – 12.07.2022;

Instanța de recurs: 09.11.2022 – 23.01.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2019, Borisov Alexandr a fost achitat pe marginea acuzației de comitere a infracțiunii stabilite de art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, în legătură cu faptul că inculpatul, la data de 11 iulie 2017, a acționat în stare de legitimă apărare, conform art. 36 alin. (2) Cod penal.

Borisov Alexandr a fost considerat reabilitat pe marginea acuzației respective.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că Borisov Alexandr, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 13.09.2017 (f.d. 85 vol. I) și potrivit rechizitoriului (f.d. 92 vol. I) a fost pus sub acuzare de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal, în următoarele circumstanțe: Borisov Alexandr X., născut la xx.xx.xxxx, a fost încorporat în serviciul militar în termen la 21 noiembrie 2016 de CMT Bălți și îl efectuează în Brigada 2 Infanterie Motorizată, batalion 21 infanterie mecanizată, bateria autotunuri, plutonul 3 tragere, funcția - ochitor operator, în grad militar soldat. În aceeași unitate militară, efectuează serviciul militar în termen caporalul Ursu Ion, care în raporturi de subordonare cu soldatul Borisov Alexandr nu se află.

La 11 iulie 2017 aproximativ ora 07:10, soldatul Borisov Alexandr, în timp ce se afla în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr.

37, a încălcat grav cerințele art. 26 lit. c), e), g) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”, art. 15 pct. 3), 5), 7), art. 19 a Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art. 5 lit. c), e), g), n), al Regulamentului Disciplinei Militare, care-1 obliga: să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare; să fie disciplinat și vigilent; să prețuiască camaraderia militară; să respecte alți militari; să ajute comandanții (șefii) și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei; să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor; să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afara ei; să nu-și permită nici sie și nici altora să încalce ordinea publică; să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate și a comis intenționat încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, manifestată prin acte de violență și soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății, în următoarele împrejurări: la 07 iulie 2017, aproximativ ora 07:10, în timp ce se afla în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr. 37, soldatul Borisov Alexandr, în urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cauzându-i „fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie”.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Borisov Alexandr în baza art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal – încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență, soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății.

2.1. Prima instanță și-a întemeiat concluziile de achitare pe faptul, că acesta a aplicat lovitura cu pumnul în regiunea feței lui Ursu Ion, doar după ce i-a cerut ultimului să se liniștească, iar ultimul nereacționând, l-a atacat pe la spate, lovindu-l cu un scaun, precum și în condițiile în care Ursu Ion era cu scaunul respectiv în mâini și se pregătea să-i mai aplice o lovitură. Faptul că inculpatul nu a aplicat alte lovituri lui Ursu Ion, ci doar l-a imobilizat, până acesta s-a calmat, denotă că primul nu a acționat în vederea prejudicierii gratuite a victimei, ci în vederea autoapărării și curmării acțiunilor violente ale lui Ursu Ion.

La baza acestei concluzii au stat declarațiile martorilor Chiladze Nichita, Pascariuc Nicolae, Balan Artiom și Vasiliev Egor date la faza de urmărire penală și date citirii în ședință de judecată.

Instanța de judecată a reținut că aplicarea loviturii în regiunea spatelui demonstrează că, cel puțin în acel moment Borisov Alexandr era orientat cu spatele la Ursu Ion, adică lovitura a fost aplicată din spate. Acest fapt

demonstrează că Ursu Ion este persoana care a aplicat primul violența și în acest sens s-a folosit de un obiect care să-i amplifice eforturile depuse în vederea afectării lui Borisov Alexandr și anume de un scaun.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Catan Irina, în termen legal a atacat-o cu apel, solicitând casarea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2019, pronunțarea unei noi decizii prin care Borisov Alexandr, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, în penitenciar de tip închis.

3.1. În argumentarea apelului declarat a invocat, că în virtutea multitudinii ansamblului de probe prezentate de către acuzare în cadrul ședințelor de judecată pe caz, instanța de fond neîntemeiat a apreciat faptul că inculpatul Borisov Alexandr a acționat în stare de legitimă apărare.

Analizând circumstanțele speței sub aspectul laturii obiective, susține că acuzarea a dovedit pe deplin că inculpatul Borisov Alexandr, în urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cauzându-i "fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului re stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Suportul probatoriu în acest sens fiind declarațiile părții vătămate Ursu Ion, conținutul procesului-verbal de confruntare dintre partea vătămată Ursu Ion și bănuitul Borisov Alexandr, raportul de expertiză judiciară nr. 1879/D din 25.08.2017, extrasul din ordinal comandantului Brigăzii nr.139 din 12.07.2017, extrasul nr. 231 din 22.11.2016, extrasul nr. 226 din 21.11.2016, extrasul nr. 230 din 21.11.2016.

În motivarea sentinței instanța de fond a indicat că inculpatul Borisov Alexandr, s-a aflat în stare de legitimă apărare, fiind bazată sentința pe declarațiile martorilor audiați la faza de urmărire penală, fără a fi asigurată prezența acestora în instanța de judecată. Astfel, în ședința de judecată inculpatul Borisov Alexandr a solicitat instanței audierea unor martori ai apărării în confirmarea poziției sale, menționând totodată că acestea se află în imposibilitatea de a se prezenta întrucât majoritatea din ei se află peste hotare. În acest sens, potrivit prevederilor art. 371 alin. (2) Cod de procedură penală, când martorul lipsește în ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, fie prin motive de imposibilitate de a asigura securitatea lui, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuitul, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art. 109 și 110. Or, în acest sens, apărarea nu a dovedit că absența martorilor a căror audiere a fost solicitată este justificată prin imposibilitatea absolută de a se apăra. Prin urmare, în ședința de judecată au fost

date citirii acestor declarații, fiind puse la baza sentinței și pe cale de consecință fiind încălcate prevederile art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, care stabilește că „instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.”

Totodată, potrivit prevederilor art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală: „Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.”

Consideră că pedeapsa care a fost solicitată de către acuzare a avut drept scop corectarea și reeducarea inculpatului, ca urmare prevenirea săvârșirii de către aceasta a noi infracțiuni. Respectiv, adoptarea de către instanța de judecată unei sentințe de achitare în privința acestuia este una ilegală ori, datorită pericolului social sporit al infracțiunii comise de către inculpat instanța nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane. Astfel, potrivit prevederilor art. 17 Cod penal „se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit, sau admitea în mod conștient survenirea acestor urmări”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022 a fost admis apelul procurorului, casată total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iulie 2019 și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Borisov Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis pe un termen de 6 (șase) luni.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, fiind încasat de la Borisov Alexandr în beneficiul părții vătămate Ursu Ion prejudiciul moral, cauzat prin infracțiune în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a constatat că Borisov Alexandr X., născut la xx.xx.xxxx, a fost încorporat în serviciul militar în termen la 21 noiembrie 2016 de CMT Bălți și îl efectuează în Brigada 2 Infanterie Motorizată, batalion 21 infanterie mecanizată, bateria autotunuri, plutonul 3 tragere, funcția - ochitor operator, în grad militar soldat. În aceeași unitate militară, efectuează serviciul militar în termen caporalul Ursu Ion, care în raporturi de subordonare cu soldatul Borisov Alexandr nu se află.

La 11 iulie 2017 aproximativ ora 07:10, soldatul Borisov Alexandr, în timp ce se afla în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr.

37, a încălcat grav cerințele art. 26 lit. c), e), g) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”, art. 15 pct. 3), 5), 7), art. 19 a Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art. 5 lit. c), e), g), n), al Regulamentului Disciplinei Militare, care-1 obliga: să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare; să fie disciplinat și vigilent; să prețuiască camaraderia militară; să respecte alți militari; să ajute comandanții (șefii) și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei; să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor; să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afara ei; să nu-și permită nici sie și nici altora să încalce ordinea publică; să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate și a comis intenționat încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, manifestată prin acte de violență și soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății, în următoarele împrejurări: la 07 iulie 2017, aproximativ ora 07:10, în timp ce se afla în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr. 37, soldatul Borisov Alexandr, în urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cazându-i „fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Borisov Alexandr a comis infracțiunea prevăzută la art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal – încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență, soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății.

Analizând declarațiile inculpatului în raport cu probele administrate pe parcursul cercetării judecătorești Colegiul a reținut că acestea sunt pur formale, controversate, eronate și urmează a fi apreciate critic, odată ce, nu se coroborează cu celelalte probe administrate, vina lui de săvârșirea infracțiunii incriminate fiind dovedită deplin prin următoarele probe, cum ar fi: - declarațiile părții vătămate Ion Ursu date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și cele făcute în instanța de apel.

Referitor la declarațiile părții vătămate, apreciindu-le, conform prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, instanța de apel a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și care combat poziția primei instanțe precum că inculpatul a acționat în stare de legitimă apărare, conform art. 36 Cod penal, motiv din care

Borisov Alexandr a fost achitat.

De asemenea, instanța de apel a considerat că vina inculpatului Borisov Alexandr, în comiterea infracțiunii imputate, prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal este pe deplin dovedită și de următoarea sistemă de probe și documente, cum ar fi: Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1879/D din 25.08.2017 (f.d.20, Vol. I), prin care se constată că părții vătămate Ursu Ion i-au fost cauzate: fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie; Procesul-verbal de confruntare (f.d.30-32, Vol.I), dintre partea vătămată Ursu Ion și bănuitul Borisov Alexandr, prin care se constată că partea vătămată Ursu Ion și-a menținut declarațiile sale afirmând că nu l-a lovit pe inculpat cu o taburetă în spate iar inculpatul și-a menținut declarațiile sale indicând că Ursu Ion a început să-l numească cu cuvinte necenzurate și la un moment dat l-a lovit cu o taburetă în spate, iar când s-a întors spre partea vătămată acesta se afla în continuare cu tabureta în mâini, iar în timp ce o ridica asupra capului pentru a-l lovi încă o dată el i-a aplicat o lovitură în regiunea feței cu pumnul; Extrasul din ordinul comandantului Brigăzii 2 infanterie motorizată nr. 139 din 12.07.2017 (f.d.43, Vol.I), prin care se constată că militarul în termen, soldat Ursu Ion, a fost plecat la data de 12.07.2017 la tratament în Spitalul Clinic Militar Central; Extrasul din ordinul comandantului Brigăzii 2 infanterie motorizată nr. 231 din 22.11.2016 (f.d.45, Vol.I), prin care se constată că recrutul Ursu Ion a fost inclus în lista nominală a unității începând cu 22.11.2016, cu acordarea gradului militar – soldat; Extrasul din ordinul comandantului Centrului militar teritorial Bălți nr. 226 din 21.11.2016 (f.d.60, Vol.I), prin care se constată că Borisov Alexandr a fost încorporat în serviciul militar în termen; Referința de serviciu a soldatului Borisov Alexandr (f.d.65, Vol.I) care relevă că acesta este caracterizat pozitiv de comandamentul militar. În respectiva caracteristică se menționează că deciziile luate de militarul Borisov Alexandr sunt bine gândite; Extrasul din ordinul comandantului Brigăzii 2 infanterie motorizată nr. 230 din 21.11.2016 (f.d.67, Vol.I), prin care se constată că recrutul Borisov Alexandr a fost inclus în lista nominală a unității începând cu 21.11.2016, cu acordarea gradului militar - soldat.

Instanța de apel a considerat că aceste probe scrise și documentele examinate, coroborează cu declarațiile părții vătămate Ursu Ion date la urmărirea penală, în instanța de fond și cea de apel, cât și cu întreaga sistemă de probe analizată și apreciată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Analizând circumstanțele speței sub aspectul laturii obiective, s-a considerat că se demonstrează cu certitudine că inculpatul Borisov Alexandr, în

urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cauzându-i, fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Așadar, Colegiul penal a reținut că, în pofida faptului că vinovăția lui Borisov Alexandr în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită deplin, instanța de judecată, contrar dispozițiilor art. 24 Cod de procedură penală, a admis unilateral poziția invocată de către partea apărării și fără a da o apreciere obiectivă probelor prezentate de partea acuzării și examinate în ședințele de judecată a hotărât achitarea lui Borisov Alexandr, pe motiv că ultimul a acționat în stare de legitimă apărare, conform art. 36 alin. (2) Cod penal.

S-a reținut că la baza sentinței de achitare în privința lui Borisov Alexandr, instanța a reținut declarațiile martorului Chiladze Nichita (f.d.11,Vol.I), declarațiile martorului Pascariuc Nicolai (f.d.12, Vol. I), declarațiile martorului Balan Artiom (f.d.13,Vol.I), declarațiile martorului Vasiliev Egor (f.d.14-15,Vol.I). Astfel, Colegiul a apreciat critic motivele invocate în sentința de achitare, că declarațiile martorilor respectivi infirmă afirmația părții vătămate precum că acesta nu l-a lovit pe inculpat cu scaunul în spate. Mai mult, instanța de judecată a reținut că declarațiile martorilor respectivi inversează radical tabloul faptelor specificate în rechizitoriu, pentru care este pus sub acuzare inculpatul. Or, din declarațiile respective, reiese că la data de 11 iulie 2017 aproximativ ora 07:10 între soldatul Borisov Alexandr și caporalul Ursu Ion, în situația în care între aceștia nu existau raporturi de subordonare, în momentul în care aceștia se aflau în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr. 37, a apărut un conflict verbal în cadrul căruia ambii s-au numit cu cuvinte necenzurate. În cadrul acestui conflict, inculpatul Borisov Alexandru s-a apropiat de Ursu Ion, la împins ușor și i-a cerut să se liniștească, însă ultimul nu a încetat și a continuat acțiunile sale (a se vedea pct. 9 și 11). În aceste împrejurări, Ursu Ion a luat un taburet și l-a lovit pe Borisov Alexandr în regiunea spatelui (a se vedea pct. 10-12).

Instanța de judecată a reținut că aplicarea loviturii în regiunea spatelui demonstrează că, cel puțin în acel moment Borisov Alexandr era orientat cu spatele la Ursu Ion, adică lovitura a fost aplicată din spate. Acest fapt demonstrează că Ursu Ion este persoana care a aplicat primul violența și în acest sens s-a folosit de un obiect care să-i amplifice eforturile depuse în vederea afectării lui Borisov Alexandr și anume de un scaun.

Totodată, instanța de apel nu a reținut alegațiile instanței de fond precum că inculpatul Borisov Alexandr s-a aflat în stare de legitimă apărare, or sentința primei instanțe este bazată pe declarațiile martorilor audiați la faza de urmărire

penală, fără a fi asigurată prezența acestora în instanța de judecată. Astfel, în ședința de judecată inculpatul Borisov Alexandr a solicitat instanței audierea unor martori ai apărării în confirmarea poziției sale, menționând totodată că acestea se află în imposibilitatea de a se prezenta întrucât majoritatea din ei se află peste hotare. Prin urmare, în ședința de judecată au fost date citirii aceste declarații, fiind puse la baza sentinței și pe cale de consecință fiind încălcate prevederile art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, care stabilește că „Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.”

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal, a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal. Circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpatului nu au fost stabilite. A luat în considerație caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, că inculpatul nu și-a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, prin urmare nu se căiește, nu este la prima abatere de la legea penală și consideră că corectarea și reeducarea lui este posibilă cu aplicarea pedepsei în baza art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal, sub formă de 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a considerat parțial argumentată cerința părții vătămate privind încasarea prejudiciului moral cauzat în urma infracțiunii de 70 000 lei, or caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerație circumstanțele cauzei în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al părții vătămate.

Astfel, conform concluziei Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 1879/D din 25.08.2017 (f.d.20, Vol.I), se constată că părții vătămate Ursu Ion i-au fost cauzate: fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Instanța de apel a considerat că acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ursu Ion este parțial întemeiată și justificată în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul a determinat supunerea părții vătămate la suferințe fizice și psihice, la caz se atestă un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Colegiul a încasat de la inculpat cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul părții vătămate Ursu Ion, ținând cont de rolul acestuia în comiterea infracțiunii,

personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia de cele comise, de suferințele părții vătămate, suma de 10 000 lei, care ar fi una proporțională suferințelor cauzate, or cuantumul prejudiciului moral solicitat în mărime de 70 000 lei, este unul exagerat în raport cu circumstanțele comiterii infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului, invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022, în cauza penală în privința inculpatului Borisov Alexandr, în temeiul art. 369 alin. (2) Cod penal cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 09 iulie 2019.

În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat:

- instanța de apel greșit a reținut existența în acțiunile lui Borisov Alexandr, a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 369 alin. (2) Cod penal;

- acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar dovedi vinovăția inculpatului deoarece martorii audiați: Balan Artiom, Pascariuc Nicolai și Cheladze Nichita, infirmă afirmația părții vătămate precum că acesta nu l-a lovit pe inculpat cu scaunul în spate. Declarațiile martorilor indicați consideră că inversează tabloul faptelor specificate în rechizitoriu;

- Borisov Alexandr a acționat în stare de legitimă apărare.

5.2. Inculpatul, indicând incidența pct. 12) și 13) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 09 iulie 2019 pronunțată în propria cauză.

În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat:

- instanța de apel neîntemeiat și unilateral a apreciat probele prezentate instanței, punând la baza sentinței de învinuire doar declarațiile părții vătămate;

- instanțele de fond nu au luat măsurile de rigoare pentru a aduce în fața instanței, martorii solicitați spere audiere de către apărare;

- Borisov Alexandr a recunoscut faptul lovirii părții vătămate Ursu Ion, menționând ca s-a aflat în legitimă apărare;

- instanța de apel în decizia pronunțată nu s-a expus asupra aplicării față de Borisov Alexandr a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova,

- infracțiunea prevăzută la art. 369 alin. (2) Cod penal, potrivit art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune ușoară, iar potrivit art. 60 Cod penal la momentul pronunțării deciziei 12.07.2022 era deja prescrisă, fapta fiind comisă la 11.07.2017.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul

penal lărgit concluzionează admiterea acestora, cu casarea integrală a hotărârii instanței de apel din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de

instanță de recurs.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că avocatul Sandu Daniela și inculpatul Borisov Alexandr, au indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) și 13) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când:

6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*

12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;*

13) *a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

Implicit, recurenții critică decizia recurată prin prisma faptului că instanța de apel greșit a reținut existența în acțiunile lui Borisov Alexandr, a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, că potrivit art. 60 Cod penal la momentul pronunțării deciziei 12.07.2022, infracțiunea era deja prescrisă, fapta fiind comisă la 11.07.2017 și că instanța de apel nu s-a expus asupra aplicării față de Borisov Alexandr a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, instanța de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...)determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

În corespundere cu art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În speță, potrivit ordonanței de învinuire și rechizitoriului (f.d. 92-94, v. II), inculpatul Borisov Alexandr se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, imputându-i-se următoarea stare de fapt:

La 11 iulie 2017 aproximativ ora 07:10, soldatul Borisov Alexandr, în timp ce se afla

în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr. 37, a încălcat grav cerințele art. 26 lit. c), e), g) a Legii Republicii Moldova „Cu privire la statutul militarilor”, art. 15 pct. 3), 5), 7), art. 19 a Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art. 5 lit. c), e), g), n), al Regulamentului Disciplinei Militare, care-1 obliga: să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare; să fie disciplinat și vigilent; să prețuiască camaraderia militară; să respecte alți militari; să ajute comandanții (șefii) și superiorii la menținerea ordinii și disciplinei; să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor; să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afara ei; să nu-și permită nici sie și nici altora să încalce ordinea publică; să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate și a comis intenționat încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, manifestată prin acte de violență și soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății, în următoarele împrejurări: **la 07 iulie 2017**, aproximativ ora 07:10, în timp ce se afla în dormitorul batalionului 21 infanterie mecanizată de pe teritoriul Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, dislocată în mun. Chișinău str. Vasile Lupu nr. 37, soldatul Borisov Alexandr, în urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cazându-i „fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Borisov Alexandr a comis infracțiunea prevăzută la art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal – încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, în timpul îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare și dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violență, soldată cu vătămarea medie a integrității corporale și sănătății.

Prima instanță, judecând cauza, în urma cercetării judecătorești a considerat că probele cercetate pe marginea acuzației de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, dovedesc faptul că Borisov Alexandr a acționat în stare de legitimă apărare, conform art. 36 alin. (2) Cod penal, astfel adoptând o soluție de achitare.

Fiind investit cu judecarea apelurilor, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin decizia din 12 iulie 2022, a casat total sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Borisov Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis pe un termen de 6 (șase) luni.

Verificând criticele expuse de recurenți, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție judecând cauza în ordine de apel *nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv*, adoptând o soluție care conține concluzii contradictorii în raport cu învinuirile aduse prin *Rechizitoriu* și circumstanțele de fapt stabilite la caz, *nu a luat măsurile necesare pentru ca probele concludente și utile, prezentate de partea acuzării și cele prezentate de partea apărării, să fie cercetate și apreciate la justa lor valoare*, astfel ca toate elementele de fapt să aibă o relevanță

juridică, mai mult instanța de apel a omis de a se expune asupra intervenirii termenului de prescripție conform *prevederilor art. 60 Cod penal* și asupra intervenirii sau aplicării *Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova*.

Prin această inactivitate instanța de apel a provocat o stare de incertitudine și neclaritate cu privire la soluția adoptată, deoarece criticile expuse referitor la probele aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpatului sunt neargumentate și selectiv preluate, iar omisiunile și erorile de drept nu pot fi corectate în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

În concluziile sale, instanța de apel a consemnat, că *"... în acțiunile inculpatului Borisov Alexandr semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 369 alin. (2) lit. c) Cod Penal, care s-au manifestat prin faptul că Borisov Alexandr, în urma unui conflict cu caporalul Ursu Ion, intenționat i-a aplicat ultimului o lovitură cu pumnul în regiunea feței cauzându-i, fractura mandibulei cu deplasarea fragmentelor în regiunea unghiului pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie."*

Soluția de condamnare a lui Borisov Alexandr, instanța de apel a motivat-o prin prisma declarațiilor date în cadrul instanței de apel de către partea vătămată Ursu Ion, a inculpatului Borisov Alexandr și Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1879/D din 25.08.2017 (f.d. 230-232, vol.II, f.d.20, vol.I)

În sensul celor indicate mai sus, într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit ține să sublinieze, că potrivit normei prevăzute de alin. (2) art. 296 Cod de procedură penală, rechizitoriul trebuie să cuprindă inclusiv și formularea învinuirii care i se încredințează cu încadrarea juridică a acțiunilor persoanei învinuite.

Potrivit alin. (2) art. 281 Cod de procedură penală, ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă inclusiv formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Însă, în viziunea instanței de recurs, nici prima instanță și nici instanța de apel, nu au verificat și analizat învinuirea formulată inculpatului Borisov Alexandr, prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței, prin prisma clarității ei, care se constată a fi una abstractă, or *din aceasta nu poate fi identificat cu certitudine ziua sau data comiterii faptei prejudiciabile imputate*.

Totodată, se menționează, că prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpatul a fost achitat, deoarece ar fi acționat în stare de legitimă apărare, conform art. 36 alin. (2) Cod penal.

În situația dată, în conformitate cu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de

procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Reieșind din lucrările dosarului, se atestă că instanța de apel la reexaminarea cauzei nu a audiat nici unul din martorii acuzării, care în opinia instanței de apel ar confirma vinovăția inculpatului, la baza hotărâri de condamnare fiind puse două probe, declarațiile părții vătămate Ursu Ion și Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 1879/D din 25.08.2017, ceea ce vine în contradicție cu norma procesuală menționată supra.

La acest segment, Colegiul penal lărgit amintește că, respectarea criteriilor expuse în art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, permite instanțelor de judecată să tragă concluzii privind existența sau inexistența faptelor și implicit constatarea vinovăției sau a nevinovăției făptuitorului. Aprecierea probelor contrar criteriilor enunțate de lege ar putea crea o aparență falsă asupra unor fapte care trebuie dovedite și, totodată, ar putea conduce instanța la concluzii eronate asupra realității.

Potrivit învinuirii aduse lui Borisov Alexandr, ultimul a comis infracțiunea la 07/11 iulie 2017, deci calculul termenului de prescripție începe din această dată.

În conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, prevede pedeapsa maximă cu închisoare de până la 5 ani, iar în conformitate cu art. 16 alin. (3) Cod penal, această infracțiune se atribuie la categoria mai puțin grave.

Tot aici, Colegiul penal lărgit constată că în cadrul examinării cauzei penale la Curtea de Apel, termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere penală nu a constituit subiect de dispută, omisiune ce nu poate fi înlăturată de instanța de recurs.

Implicit potrivit materialelor cauzei penale, deși inculpatul Borisov Alexandr este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 369 alin. (2), lit. c) Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 din Codul penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare de până la 5 ani, Curtea de Apel nu a analizat chestiunea aplicării în privința inculpatului Borisov Alexandr a prevederilor art. (1), (2) a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul

acesteia. Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, inter alia, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora.

Se notează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Distinct de considerentele relevate mai sus, Colegiul penal lărgit reține și faptul, că potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului din 21.01.2021, cauza a fost redistribuită judecătorului raportor Cojocari Elena, în componența completului de judecată, președinte Ulianovschi Xenofon, judecător Cecan Silvia (f.d. 148, vol. II).

Potrivit procesului-verbal a ședinței de judecată din 06.04.2021 (f.d. 154, vol. II), se constată că ședința a avut loc în completul de judecată format din judecătorii Iordan Iurie - președinte, Gafton Alexandru și Cojocari Elena - judecători, ca mai apoi judecata să aibă loc în componența completului de judecată, Iordan Iurie - președinte, Juganari Marcel și Cojocari Elena – judecători, lipsind în acest sens, de fiecare dată, contrar prevederilor art. 31 Cod de procedură penală, art. 6¹ alin. (1¹), 16¹ alin. (1) lit. h) din Legea privind organizarea judecătorească, pct. 14 și 15 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, încheierea președintelui instanței de modificare a completului de judecată.

8. Astfel, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 100-101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului și de către inculpat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2022, în cauza penală în privința lui *Borisov Alexandr X.* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Borisov Alexandr X., se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată semnată la 28 februarie 2023 și pronunțată la **17 martie 2023**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Cobzac Elena

Guzun Ion